

Hyvä juhlaväki, hyvää Marjetanpäivää

Aluksi hieman taustaa lapsiperheiden ohjelmasta ja Myllytontun polun kehittymisestä.

Olemme Totossa kehittäneet systemaattisesti ohjelmaa lapsiperheille jo vuodesta 2017 lähtien. Kehittämistyössämme ajatuksena on, että myös lapsiperheet ja koululaiset kiinnostuisivat museosta ja menneestä elämäntavasta.

Luonnollinen valinta lapsiperheiden ohjelman suunnittelussa oli lähteä liikkeelle lasten- ja nuortenkirjailijasta ja Lapin nukketeatterin perustajasta Annikki Setälästä. Setälä asui ja kirjoitti satujaan 1940 -luvulla nykyisessä kotiseutumuseon päärakennuksen vinttikamarissa talon ollessa asuinrakennus. Hänen kirjoittamansa sadut ja tarinat sijoittuvat vahvasti eri vuodenaikojen Rovaniemeen. Sadut ja tarinat opettavat lukijoitaan ja kokijoitaan tarkkailemaan, aistimaan ja kunnioittamaan luontoa ja luonnonilmiöitä. Annikki Setälä on jättänyt Rovaniemelle arvokkaan kulttuuriperinnön. Enemmän tietoa Annikki Setälästä henkilönä löytyy päärakennuksen salissa olevasta QR-koodista.

Vuonna 2017 tavoitteenamme oli perustaa *Annikin perinnenukketeatteri*. Haimme ja saimme luvan nimen ja tuotannon käyttöön Setälän perikunnalta. Setälän lapsenlapsi Pekka Ahmavaara luvan antaessaan mm. kirjoitti, että hän oli viettänyt pikkupoikana muutaman kesän Pöykkölässä ja esittänyt isoäitinsä nukketeatterissa hasua pikku koiraa, joka oli ollut lasten suuri suosikki.

Saimme rahoitusta Suomen kulttuurirahaston Lapin rahastolta Povipullon kultaa lapsiperheille –nimiselle hankkeelle. Tässä hankkeessa pilotoitiin monenlaista lapsiperheiden ja koululaisten ohjelmaa eri vuodenaikoina. Kesällä 2018 Myllytonttu vilahti ensimmäisen kerran, kun Piste ry:n ja Vapaaehtoistyönkeskus Neuvokkaan kanssa pilotoitiin nukketeatteriesitys *Minne matka Myllytonttu*.

Ohjelmien kehittämistyö on pitkäjänteistä työtä. Vuosina 2019 – 2022 olemme saaneet tukea Suomen Kotiseutuliitolta ja toimintamäärärahaa heidän Mestarit & kisällit –hankkeesta.

Näillä avustuksilla vuosina 2019 – 2020 saimme aikaan koululaisille heidän opetussuunnitelmiinsa kytkeytyvää ohjelmaa. Elämään ovat jääneet lapsiperheiden laskiaistapahtuma, lapsiperheiden juhannustapahtuma lipunnostoineen sekä koululaisryhmien vierailut kotiseutumuseolla.

Kahden viimeisen vuoden aikana olemme kehitelleet nyt esittelyssä olevan Myllytontun polun. Kutsumme lapsiperheitä seikkailemaan kotiseutumuseon eri rakennuksissa, tutustumaan entisajan lasten elämään aikuisen johdolla ja etsimään Myllytonttua ystävineen. Kierros alkaa kotiseutumuseon päärakennuksesta, jatkuu puoviin, navettaan ja vilja-aittaan. Rakennuksissa liikkueensa lapset vastaavat perinteistä elämäntapaa esittäviin kysymyksiin, kuuntelevat puhelimella QR-koodeihin sijoitettuja Setälän satuja ja etsivät vinkkejä Myllytontun liikkumisesta eri rakennuksissa. Myllytonttua etsiessään he voivat löytää Kaikutytön, Metsänhaltijattaren, Pakkasenpojan, Kimmon ja Kammon sekä lisko-possun.

Polku päättyy, kun Myllytonttu löytyy. Myllytontusta ja itsestä otetaan yhteinen selfie. Onnistuneesta löydöstä saa pienen palkinnon muistoksi.

Myllytontun polun työryhmä oli seuraava:

Polku perustuu Annikki Setälän satukirjoihin. Napapiirin yläasteen 8.-luokkalaiset oppilaat toteuttivat QR-koodeissa olevat videot. Rovaniemen kuvataidekoulun oppilas teki kuvan käsiohjelmaan. Satuhahmojen nuket valmisti Annika Piittisjärvi ja lisko-possun Hanna-Maija Sandqvist. Esiintyjien vaatteet suunniteltiin ja valmistettiin Lapin koulutuskeskus REDUssa. Käsikirjoituksen olen laatinut yhdessä Sirkka Veikkolaisen kanssa. Ensimmäisen testauksen suorittivat 7- ja 10-vuotiaat tytöt, Lumi ja Sara Oikarinen.

Kahvitauon jälkeen Myllytontun polku on lapsiperheiden käytössä. Eikä polku ole kielletty aikuisiltakaan, hyvät juhlavieraat.

Kiitos!